

Péchy Tamás.

Ez esztendőben mult tizenegy esztendeje, hogy PÉCHY TAMÁS a képviselőház elnöki székét elfoglalta.

A képviselőház elnökének lenni nem közönséges feladat, s a férfi, kit a Ház e rendkívül nagy fontosságú állással megtisztel, méltán lehet büszke e kitüntetésre. Éber szellemet, nagy higgadságot, nem közönséges tárgyilagosságot s mindezekhez erős testi szervezettel kíván a parlamentben való elnökösködés. Az elnökön kívül még két alelnöke is van a Háznak, de tizenegy év leforgása alatt ritkán esett meg, hogy Péchy Tamás átadta volna helyét valamelyik alelnöknek.

A Ház minden pártja részéről osztatlan tiszteletben részesül Péchy Tamás, mert ha néha a felizgatott kedélyek tán részrehajlással vádolták is, az izgalom lecsillapodta után mindenkinek el kellett ismernie, hogy Péchy mindentől messzebb áll, mint a rész ehajlástól.

S tényleg a képviselőház elnökének az összes pártok fölött kell állania s tartozék gondolatban bármelyik párt-hoz, azt nem szabad elárulnia, mert ez aztán lehetetlenné tenné, hogy a tanácskozásokat a rendes mederben vezethesse.

Hogy mily óriási türelemmel, kitartással kell megáldva lennie az elnöknek, elég utalnunk a most folyó képviselőházi tárgyalásokra. Mert könnyű a képviselőknél, azok akkor ülnek bent a Házban, a mikor egy kedvük szerint való vagy pártjukhoz tartozó szónok beszél, de az elnöknek ott kell ülnie délelőtt 10 órától délután 2—3 óráig, végig kell élveznie a jó és végigszenvednie a rossz beszédeket.

Mindössze az öt vagy legjobb esetben tíz percz szünete van, a mikor egy kissé kipihenheti magát. Aztán ismét kezdődik a terhes munka: figyelni a beszédekre, a közbeszólásokra, eltalálni, hogy hol, miért lehet rendreutasítani valakit és miért nem, hol kezdődik a tárgyhöz való nem szólás . . . bizony dicsőséges állás az elnökség, de nem irigylésreméltó.

B.

PÉCHY TAMÁS.

A szomszédomról.

Irta: Abonyi Árpád.

Egy csomó haszontalan lim-lom van az íróasztalom: régi kések, könyvek, egy kopott római téglá, egy pisztoly, egy öblös oldalú, közönséges serpenyő, a melynek az aljában még most is van némi szemyes, féléres hamu. Hozzá vagyok szokva a látásukhoz. Egypárszor már elhatároztam, hogy rendet teszek ebben az ócska vásárban, azonban minden a régiben maradt; nem dobtam ki semmit.

Van egy pókháló is a baloldali falszegletben. Nem bántom azt sem. Régi ismerősöm a benne tanyázó bogár, had maradjon meg a hálójá is. A mikor legelőször került elébem, akkorka volt még csak, hogy alig látszott és igen gyenge. Lassacskán, fáradtan bujt elé valahonnan a Vörösmarty munkái mögül, lekerült az „Elveszett paradicsom“-ra, ottan át mászott az „Ötödik Sixtus“ vaskos kötetére, ottan a tintatartóm porzós üvegére. Ott szétnézett a világban s valószínűleg kontemplálni kezdett. Mire pedig még egyszer odanézttem, már nem volt ott.

Másnap, harmad nap nem láttam. Valami négy nap mulva azonban ismét elérült, még pedig szorgalmas igyekezettel abban, hogy mentől okosabban rendezze be hálóját, a melyből ekkor már jókora darab állt készen a baloldali falszegletben, a melyet erre a célra, négy napi körültekintő szemle után, a legalkalmasabbnak ítelt. Sokáig néztem a munkáját, a fáradságát és a makacságát, a mely hasonlatos kitartás dolgában a hangyáéhoz. A háló immensó szelét tartó szálát erőnek-erejével az asztalom heverő hamus serpenyő fogantyújához akarta a la erősíteni. Kétszer elszakadt a szál, a mint visszamászott rajta, kétszer igazította helyre, s nem is nyugodott, a míg csak meg nem bírta. Kíváncsivá tétetvén, hogy mit fog csinálni vajjon ez a makacs bogár, ha ismét leválik a poros serpenyőről a szál, — odanyultam vigyázva ezzel a tollal, a mely most ezt a történetet papírosra veti és elszakítottam. Fenn megpetyhüdt a háló, az eltépett szál alája lendült, — baj volt, a pók kétségbe volt esve. Igen lassú tempóban huzakodott a háló belső házából, a hol bizonyosan a lakás pontos berendezése foglalta el, — de a következő pillanatban már munkához fogott és gyorsan, ügyesen, ismét csak oda erősítette a szálát.

Bolond bogár vagy, — gondoltam magamban, s többé nem bántottam.

Füres, hogy éppen ezt a serpenyőt választotta ki a sok ócskaság közül. Választhatta volna berozsdásodott pisztolyomat, a melynek szintén igen bús szerepe volt akkoriban a multban, a midőn hozzám került. Árverésen vettem. Valami Sulcz nevű fiatal ember tulajdona volt, aki egyik golyójával egy pinczér-

leányt lőtt agyon, a másikkal meg a tulajdon örjögő agyvelejét loccsantotta széjjel. Szép multja van ennek a kapszlis hitványságnak, — használhatta volna. Vagy a csontfogantys késemet például, a mely szintén hatósági árverésen került hozzám, s a bűnjélek reszpublikájában igen tekintélyes helyet foglalt el. Pópa Vazulé, az ispánmezői gyilkosság hirhelt hőséé volt.

Pókom azonban nem ezeket választotta, hanem a seprnyőt.

Azt hitte bizonyosan, hogy ez a közönséges vas serpenyő, — a lehető legprimitívebb tákolmány, a mi valaha cigány kovács műhelyéből kikerült, — semmi néven nevezendő szerepet nem játszott a multban, pedig nagyon tévedt. Nem ok nélkül türom én ezt az ócska jószágot az asztalomon, s nem véletlenség szintazonképpen az sem, hogy éppen az „Ember tragédiája“ mellett van a helye. Azt a réges-régen összeszakadt moh-rózsát, a melyet a szívárványos álmokkal tele való első ifjuság idején legelső ideálomtól kaptam, Tompa virágregéi közelében tartottam ad lig, a míg egy teletalpu, prózai cselédeány ki nem dobta. Kovács István városi írnok serpenyőjének, ki ide át lakott a szomszédomban és páratlanul becsületes ember volt, mint a biblia jó emberei, — az „Ember tragédiája“ mellett jelöltem helyet.

Kovács István már régen nem köszöni át a kerítésen a jó reggelt és nem érkezik haza szomorú arczczal estefelé, hogy erre a kérdésemre: hogy van Kovács ur? — azt felelje szelid, mosolygó tekintettel: köszönöm kegyes kérdését, jól. Immár nagyon csendes ember.

Cselédek beszéltek akkoriban, hogy a törpe ragyás (kicsit himlőhelyes és alacsony, gyenge növésű emberke volt) napról-napra rosszabb lábon él a feleségével, a kit mindössze hét, vagy nyolcz hónapja hozott haza. Mi ismerjük Kovács Istvánt, tudtuk, hogy jóra való, derék ember, — egyszerű faszeg ugyan a társadalom palotás házában, nem kerül sokba a pótlása s az elpusztulása sem okoz senkinek gondot, — de becsülettel végezte a munkáját, s megérdemelte az emberek jóindulatát, a melyet nem is vont meg tőle senki; tudjuk, hogy többre is vihette volna, ha módjában áll. Tudjuk azt is, hogy szerencsétlensége vetette vissza a falujába, a honnan szerelmes szívvel érkezett a városba, hogy megszerezze valamiképpen azt a darab kenyeret, mely ne csak egy embernek legyen elég, hanem kettőnek is. Akármilyen szükösen, de elég legyen. Ha bajjal is, ha nyomorusággal is, — de addig bár, a míg jobban megbeesüli vasszorgalmú igyezetét a tanács és rendes, hatszáz frtos fizetésbe helyezi át.

Kerülgettem egy párszor ezt a dolgot én is, mint más. Többen példálództak

az étellel is, a szegénységgel is, az asszonyi rosszassággal is, — a mely olyan kegyetlen keresztvonást talál majd huzni a kalkulusra, hogy bele konfundálódik stb. stb. Azonban, ki elég durva arra, hogy meg ne hassa egy szegény ember becsületes vonzalma az iránt a leány iránt, a kinek a kezébe le akarja tenni jóvendőjével együtt az életét is. Keveset érő élet, — de egyetlen. Ha elpusztul, nincsen másik. Legbecsesebb tulajdona a világon, — azt kinalja, azt adja oda. Kinevethettük-e?

Nem, nem! megláttam pár hónap mulva a feleségét (a falujabeli nótáriusnak volt a lánya) s ettől kezdve aztán egyszerűen kitöröltem szegény kis embert az élők közül. A fiatal asszony szépen formált, csinos teremtés, bolondságra hajló, dévaj szemekkel, merész, kihívó mozdulatokkal, — Kovács István szelid bárány, csunya kis ember, aláztos és hálás és bizó, mint egy gyermek.

Régi dal . . .

Nem is érdemes igazán, hogy ezt a dolgot ilyen aprójára emlegessük. Ha ezt az ő utánna maradt vas serpenyőt kidobtam volna az ablakon, hogy ne emlékeztessen reá, úgy lehet, hogy a szomszédáság példájára én is már régen elfelejtettem volna azt a kora tavaszi délutánt, a midőn utoljára találkoztam vele az utcán.

Azelőtt se lépett valami fürgén, — most azonban úgy, mintha másvás vasak alatt görnyedezett volna sovány vállá.

— Jó estét Kovács úr!

— Jó estét kívánok, felelte összerenzenve, s a nélkül, hogy a szemem közé nézett volna, fáadt, szomorú mosollyal mondta: instálom, megtörtént . . . Ne tesszen megállani vélem . . . Gazember vagyok.

— Ne tréfáljon!

— Igazság, dunyogta vállát vonva a szerencsétlen, s az csupa perzselő szén volt, a mi kilobogott a szeméből és megdöbentett; elloptam a rámbizott pénzt, ne tesszen szóba állani vélem . . . morgogta még egyszer és bement lesütött fejjel a lakásába, a hol nem fogadta senki.

A kávéházban aztán megtudtam, hogy nem hazulott. Éppen az nap délután vették el tőle a hivatalát és helyezték valami négyszáz forint elsikkasztása miatt fegyelmi kereset alá. El kellett hinni; maga a referáló tanácsos beszélte a dolgot. Sajnálta ő is, — de nem segíthettek rajta. Lágy ember volt; a felesége vitte belé, annak a ruháira és cifrázkodására ment el az elsikkasztott pénz, s ha legalább megédemelte volna ez az asszony, de nem érdemelte.

Ezt könnyen hittem.

Az azonban új adat volt, hogy Kovács István már két hete nem látta a feleségét. Egy este eltűnt haziról az asszony és nem jött vissza. A férj meg nem tett semmit, hogy feltalálja. Beszéltek, hogy levelet irt neki az asszony, a melyben tudtára adta volna, hogy ne

LENA.

(VITTORIO BERZEO REGÉNYE).

Olaszból fordította: V. SZÜCS GÉZA.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Született jó viszonyok közt élő polgári családból.

Guglietti Jeromos ur, és Ricciardi Karolina asszony a legboldogabb házasságban éltek együtt, s csak egy hiányzó teljes megelégedésükhöz.

Kelme és selyemáru kereskedésük volt; egyszerűen éltek, s hozzá voltak szokva, hogy minden esztendőben jókora összegecskét tegyenek a takarékpénztárba; s az egész város ugy ismerte őket, mint a világ legbecsületesebb embereit. Ha nem is tartották őket valami híres egyéneknek, annyit tudtak róluk, hogy a férj igen jó kereskedői orral, sok üzleti ügyességgel bíró férfi, a nő pedig mindennemű házi erényekben bővelkedő feleség.

Talán akadt olyan is, a ki irigyelte őket az arany középszerűért, a melyet követtek, s a csendért és békéért, a melyben éltek; de vajmi kevesen lehettek ilyenek is, — mert ők — a jó emberek — még a légynek sem kívántak ártani.

De nem voltak azért „barátaik“ sem. Nagyon kevés családot látogattak, nem adtak sem ebédeket, sem estélyeket, sem bálakat — így hát nem voltak parazitáik sem, a kik a nyakukon élőködtek volna.

A legjobban a férj nővérének, Magdalénának a családja körében érezték magukat, a ki egy katonatiszthez ment férjhez, a kit szerencséje most Turinba juttatott állomáshelyre.

Magdalénának három fiaeskája volt, a kik közül az idősebbik már tizenmegy éves volt, s a főiskola nem épen tehetségtelen növendékei közzé tartozott; előre készült reá, hogy miniszteri hivatalnok lesz.

Valahányszor nővérét meglátogatta, mindannyiszor némi irigység nyilallt át a Karolina asszony különben ártatlan jó szívére.

Tehát az egyetlen dolog, a mi keserűséget szerzett házaspárunknak, az volt, — hogy nem volt gyermekük.

Hogy e vágyukat elérhessék — a férj megkérdezte minden híres orvosnak a tanácsát; az asszony pedig rendre járt minden valamirevő templomot, és a lehetőleg legmélyebb áhitattal imádkozott egy kis porontyért a Madonnához.

Az orvosi tanácsok, vagy pedig a hő imádságok okozták-e: elég az hozzá, hogy egy napon olyan boldogoknak érezhették magukat a jó emberek, a kiknek van egy szép iczi — piczi angyalkájuk, a kit akkor és amyszor csókolhatnak és becézhetnek, a mikor és a hányszor csak akarják.

Ez az iczi-piczi gyerek egy leányka volt.

is próbáljon utána jönni. Jól érzi magát ott, a hol van. Megunta a nyomorúságot, — annyi. Szeresse és egye a krumplit, ha tetszik ezután is, — ő már betelt az örökös krajezáros komédiával, nem szenved többet.

Akkoriban nem tudtam, hogy igaz-e ez, vagy nem. De beszéltek, s a szerencsétlen kis ember tragédiája a mellett bizonyított, hogy ezt a levelet csakugyan megírta az a haszontalan semmi asszony.

Te bolond pók, itt a háló közepén! Tudod-e, hogy miféle serpenyő az, a mely a házad legvastagabbik szálát tartja?

Ebből szállott ki nehéz, gyilkos szárnyon a halálnak gőze. Ebben gyújtotta meg ez a becstelenségbe bukott ember azt a szentet, a melynek párja megfojtotta. Betette az ablakokat, bezárta az ajtót, oda tette ezt a serpenyőt az asztalra, lefeküdt a kopottaeska diványra és nem kelt fel többet.

Igy történt, bogár. Kovács István künn fekszik a szegények temetőjében, a serpenyője hozzám került.

Még van benne egy kevés hamu. Jó volna, ha beszónéd a tetejét, hogy ne lássam többé ezt a fertelmes hamut.

Tedd meg, pók, és én neked adom a serpenyőmet.

FORGÁCSOK.

Boldog poéta.

Boldog poéta, verseit
Mindenfelé jól ismerik;
Kivált a kik szavalmi szoktak,
Minden során elandalognak.

S e nagy hatásnak mi a titka?
Im itt előttem könyve nyitva . . .
Biz azt ismerni nem nehéz:
Mindössze pár vers az egész!

A gavallér.

Varróeány s i jú gavallér
Szeretik egymást s boldogok . . .
De nem sokáig tart az álom:
Az úrfi megy . . . a lány zokog.

A hü leány bizik kedvesében,
S ez őt lerazza mint sarat . . .
Szegény bukott nő megvetett lesz,
S az úrfi — gavallér marad.

Rudnyánszky Gyula.

Gondolatok.

Mindenki középpontja saját világának, de míg egyik ember csak önmaga körül forog, a másik a alatt tova is halad.

Az asszony fordított betű: tükör előtt legkönnyebb kiolvasni.

A férfi csinálja az életet, a nő pedig játsza azt.

M. J.

Olyan gyönyörű és kedves kis teremtést nem látott még senki se: olyan elragadó volt fehér-piros arczocskája, ha egyet mosolygott, hogy gyermekes öröme, nevetésre bírta volna a legmakaesabb hypokondrikust, s pazarlóvá tette volna a zsugorit is.

Még csak járnai se tudott magától, s már is körülötte forgolódott az egész ház; mindenki őt gyűögette, vele akart évdni, játszani; az idegenek mindjárt az ölükbe kívánták, csókolgatták — képzeljék hát el, hogy mit el nem követtek vele a szülei!

Nem volt ez már apai és anyai érzés, — hanem valóságos gyönyörös, sőt fau-tizmus.

Annyira, hogy kis Lenájuk számára semmi sem volt elég szép, elég jó; azt akarták, hogy mindenből a legfinomabb, a legeslegszebb jusson az aranyos kis leánynak, mert ez csak az ő szépségéhez és kedvességéhez méltó.

Ugyanazon ház első emeletén lakott egy főuri család, Santafiori marquis-ek; ezeknek is volt egy kicsi leányuk, Elvira; el lehet képzelni, hogy ez a nagy uri kisasszonyka ruhát, játékot, meg minden egyebet ugyan csak finomat kapott: nos hát a milyent ez a kicsi főuri lány kapott, olyannak kellett lennie a Lenának is.

Első eset volt ez, hogy a derék házaspár megfélekedett a józan okosság törvényeiről; s rangjuknak és vagyoni állásuknak követelményei ellenére, nagyobb költségekbe elegyedtek.

II.

Léna neveltetése.

Igy nőtt mind nagyobbra és nagyobbra, s lett mind szebbé és szebbé a kis leány.

Természetesen nem végzett semmiféle házi munkát. Az ő habfőér kezeckéi nem voltak ere méltók, zenélt, idegen nyelveket tanult, s néha egy kis kézimunkával is foglalkozott, míg anyja a háztartást vitte.

Léna valóban bájos leánynya fejlődött. A ki csak látta, élénk rokonszenvet érzett i ánta, a mely — főleg férfiaknál — nagyon könnyen csapott át hevesebb érzelmbe.

Természetesen igen jó; talán egy kissé játszi és csapongó, de azért édes, szelid, behízeltő.

A folytonos hizelgés, mellyel szülői és mások folyton körülvették, tagadhatlanul egy kissé rontó befolyással volt reá; ha vérénél fogva nem is volt hajlandósága a büszkeséghez, kedvet kellett hozzá kapnia a sok bók folytán, s így nem esoda, hogy lassanként egy kis önhittség, s egy kis kacérság is fejlődött ki benne, a mely neki igen jól állott — s a mely végül megkövetelte másoktól a hizelgést; örült ha valakin szépségének hatalmát látta, s ez örömet nem is volt képes teljesen elpalástolni.

Mégis az általános kényeztetés és ünnepeztetés között is jó leány maradt ő, a kinek finoman érzett a lelke, nemesen hevült a szive.

Mint mindenki más, úgy Santaflora marquis-ék is csodálói voltak a kis

házaspárnak, hogy ezzel a főúri barátsággal rendkívül sok fölösleges kiadásba verik magukat. Az emberek most már a nyelvük hegyére vették őket; sok mindenfélét pletykáztván róluk összevissza. Az első, a ki a mágnásbarát-

tanácsokat osztogasson a bátyjának, Jeromosnak, a ki rendesen szívesen vette az ilyesmit tőle. Most is meghal-gatta, a miket mondott — nem is igen tett semmiféle ellenvetést, de azért korántsem határozta el magát arra,

A DEÁK-MAUZOLEUM A KEREPESI-ÚTI TEMETŐBEN.

Lena kedvességének s barátságba hozták az ő Elvirájukkal.

A két leánykának ugyanazok voltak a mesterei, ugyanazok a ruhái s a marquisné szívéből örvendett annak, ha a két leánykát együtt vihette kocsi-kázni. Az nem jutott eszébe a Guglietti

kozás fölött való rosszaságát kifejezte, Magdaléna asszony volt, a ki őszinte szeretettel viselkedett ugyan irántuk, — de ritka szókimondó egy asszony lévén, a legelső alkalommal előhozta nekik, a mi a szíven feküdt.

Hozzá volt ahhoz szokva, hogy jó

hogy huga utasításai szerint cselekedjék.

Hovatovább valóságos méregbe jött az öreg, ha Magdaléna mérsékletre intette; de hát a szó az ő Lenája körül forgott, s ebben a tekintetben nem ismert senki részéről tréfát.

A néni kifogásolta a nevelést, melyet leányuknak adnak; nem tetszettek neki a czifra ruhák, nem a külföldi nyelvek — még kevésbé pedig a folytonos zongorázás, séta és kocsikázás.

— Nem úgy nevelik azokat a leányokat, a kikből jó házi asszonyok, gondos anyák és szerető feleségek lesznek! — mondta. Hiszen ti úgy nevelitek Lenát, mint ha valami milliomos- vagy éppen hercezkisaszony volna. Mi közöttök van nektek holmi marquis-családhoz, nektek, a kik egyszerű kereskedő népség vagytok? Azt hiszitek, hogy jó volt valaha szegény embereknek nagy urakkal egy tálból cseresznyézni? Aztán milyen fogalmakat alkot magának ez a jó kis leány, ha csupa fényt és hódolatot lát maga körül?

Jeromos úr dühösen pattant fel e — mindenesetre okos és talpraesett beszéd hallatára, s életében először kezdett gorombáskodni nőtestvérével; ez aztán a férjéhez Borbotti főhad nagyhoz fordult védelmért, a ki katonás finomsággal és udvariassággal utasította vissza a bátya patvarkodását. A dolognak általános összeveszés lett a két család közt a vége; aztán hónapokig nem mentek egy más felé sem; majd pedig Borbotti urat más helyőrségbe tették s ők elmentek, a nélkül, hogy Istenhozzátot mondtak volna rokonainknak.

(Folytatása következik.)

A drága jó egészség.

(Magyarország vesztesége a betegségek miatt).

A kedvezőtlen halálozási statisztikából jogosan azt lehet következtetni, hogy

A G Y I K. V á g ó Pál festménye után.

aka lánya egy oly statisztika hiánya, mely az orvosi magányakorból véteget volna. Ekkép kénytelenek vagyunk összehasonlításokat tenni a kórházakkal, hol minden halálesetre körülbelül 34 megbetegedés esik, melyek mindegyike 25 gyógykezelési napot igényel. E számokat vehetjük-e igénybe vagy nem? Kórházba menni, plane közkórházba, sel ol a világon nem kellemes dolog.

De meg az orvosok sem vesznek fel mindenféle apró-cseprő bajban szenvedőt, inkább mint járó beteget kezelik. Hasonlókép a kórházakban sokkal kevésbé lehetnek arra tekintettel, vajjon a beteg teljesen felépült, felüdült-e.

A világ valamennyi hadseregei között a porosz a legegészségesebb s ebben 18 évi időközön minden egyes megbetegedésre 27 napi tartam esett.

Tekintetbe véve, hogy mentől műveltebb az egyén, annál inkább viseli gondját testi egészségének, annál tovább üdül s óvakodik a mindennapi munkájának utána-járni, fenti adatokat mint teljes hiteleseket vonhatjuk számításaink körébe.

Ha még feltesszük, hogy Magyarországon a halálozási arány 38-ról 28-ra csökkenne minden ezernél négy évenként, 15 millió lakosságot véve fel, 150,000 emberrel kevesebb halna el s 510,000-rel kevesebb megbetegedés léteznék, 127 millió 500 ezer kevesebb ápolási nappal.

VONÓNÉGYES. V á g ó Pál festménye után.

A gyik és Vonónégyes.

Két kiválóan sikerült képet mutatunk be e helyen Vágó Páltól, ki igazi előszeretettel fordul a magyar népelethez. A szaladó gyikot néző falusi leányka egy kedves idilli kép, a „vonónégyest“ hajtó kisbéres, ki nagyokat rittyegtet ostorával, míg az öreg béres pipára gyújt, törül metszett magyar kép, melynek eredetijét Ó felsége, a magyar király vásárolta meg.

sehhol a világon sem lehet annyi betegségenél fogva keresetképtelen, más szerzeményét fogyasztó, mint éppen minálunk. Sőt azt kell feltennünk, hogy a mi embereink betegségekre még hajlandóbbak, mint a többi nemzeteké.

Abbeli kísérletünknek, hogy az ismert halálozásokkal szemben, a megbetegedések gyakoriságát számokban fejezzük ki,

A beteg ápolást igényel, csak könnyű edelt szabad magához venni, ez rendszerint drágább, hozzájárul a sok orvos és patika. Mindezért a rendes életszükségleten kívül csak 25 krt számítunk naponta, ami édes kevés, de ha fentebb jelzett betegápolási napokra számítjuk, mégis kitesz 31,875,000 frtot.

Ez a *direkt* kár. Elhez hozzá kell szá-

mitanunk az *elmaradt keresetet*. Itt persze csak a munkaképes egyének jönnek tekintetbe. Nálunk a halál kaszája leginkább a gyermekek között pusztít (1000 élve született gyermek közül 5 éves koráig meghal 420 gyermek). Csak a 15—60 éves egyének keresetképesek, ezek körülbelül a fentebbi betegségi napok egy harmadát veszik igénybe, azaz 42.333,333 munkanap vész kárba. Egy napra eső munkabér 50 krajczárban állapítva meg, az elmaradt keresetből keletkező kárnak fel kell vennük 21.166,666 frotot.

Több mint 50 millió frot volna meg takarítható évenként, ha egészségügyi viszonyaink javulnának; oly szegény nemzetre nézve mint a miénk, ez nem csekély összeg.

Látjuk, hogy a jó egészségügyi nemzetekre nézve egyrészt *létérdek*, másrészt *felette hasznos üzlet*, ha már e szót kell használnunk. Az egészség oly tőke, melyért egyes és állam bármennyit áldozhat ama biztos reményben, hogy busás, tán mesés kamatokat hoz.

Juba Gyula dr.

Leány!

(Egy csecsemő gügyögése).

Lánynak születtem. Szinte félve jöttem a világra. Hiába tagadod, édes apám, de csak azért oly nagy örömed világra jöttömön, mert már két fiu előzött meg. Elhiszem neked, hogy ha sorban második vagyok, akkor is nagy lett volna a te örömöd; de tedd szívedre a kezdet s mondd meg nekem, nem vágtál volna-e elfáradódt, esalódott képet, ha elsőnek születek? Hiába rázod bátyáim által felborzolt fejedet. Négy hete csak, hogy a világon vagyok, de már eleget tudok. Talán többet is, mint a mennyi az én koromban illenék. Az édes anyám! Oh annak mindegy: fiu vagy lánynak adott volna először életet. Az anyák nem válogatósak. De ti apák kicsinylitek a lányt, mintha bizony nem az lett volna az édesanyám is, kinek oly sokszor esküdtél sirig tartó szerelemet, változhatatlan hűséget.

Ha valamelyik apát leánynyal áldja meg az ég, szegyenkezve tudatja ismerőseivel. Csakhogy így nem mondja: fájdalom, lány! Nem mondjátok ki, de le lehet olvasni arcotokról.

Csak az első gyermek ne legyen lány! Féltek, remegtek hogy nevétek sirba száll veletek, mert a lány neve elvész a mint férjhez megy. De legnagyobb bajotok a hiúság. Azt állítják, hogy csupán az asszonyok hiúk. Megbocsátasz édes apám, de tük is hiúk vagytok, szörnyen hiúk. Valamelyik bolond elhítette a férfiakkal, hogy a férfi erejének az is egyik legfőbb bizonyítéka, ha az első gyermek — fiu! Négy hetes lány vagyok s máris úgy nevezhetném e ba-

darságon, hogy ha a dada le nem fogna, kigurulnék a bölcsőből.

De hát én édes istenkém, mivel különbenek a fiúk a lányoknál? Felelj erre édes apám! Mert ők szilajok, betyárkodnak; felmásznak minden fára, belesnyargalnak minden pocsolyába s három ruhát szaggatnak, a míg mink lányok egyet? Vagy jobban szeretik a fiúk szüleiket, mint a lányok? Már az ellen tiltakozom! Én már most jobban szeretlek titeket mint bátyáim. Okozok én nektek álmatlan éjeket? Ha megszóptat a dada, s fölbredek, csak addig ptyerggek, míg újra be nem tömik a szájamat. Bezzeg a Marcsi bátyám „megszekirozott”, hogy még most is emlegetitek! Pedig ő még az édes mama emlőjén nőtt fel, engem pedig — azoknak a csunya doktor látsíknak rendeltére — elszakítottak az édes mamám emlőjéről, mielőtt bár egyszer elsenderülhettem volna azon. . . . Pedig azt mondják, hogy sehol a világon nem esik olyan édes alvás, mint az édes anya emlőjén!

Látod, látod, édes apám, én azért mégis szeretem a mamámat, s téged is a hogy csak egy négy hetes szív szerethet. S szeretetem nő minden nappal, gyöngédségemnek, figyelmességemnek nem lesz határa. E lesem minden kívánságokat, s ha felserdültem, mama helyett én foltozom a papa meg a bátyáim ruháit. . . . Ó, papa, azt nem is képzeled, mennyi pénz marad így a háznál. Mert különösen azok a fiúk iszonyu sok ruhát szaggatnak s te nem vehetsz mindjárt újat helyettük, mert — a mint látom — szegény ember vagy.

Ha csak fejetek fáj, bánat nebezedik szívemre s az lesz legfőbb gondom, hogy enyhítsem fájdalmatokat. A fiúk, talán az alatt kün az utcán szaladgálnak gond nélkül. Mert a fiuknak éles szemük van, ha kint felejtet dohányodat, szivarjaidat, de azt már nehezen látják meg, ha fejetek fáj. Mi lányok azonnal észrevesszük azt.

Aztán ha felnőttek, kilépnek az életbe, megházasodnak, s ugyszólván idegenekké válnak rátok nézve. Saját dolgaik úgy lekötik, hogy csak nagy ritkán jut eszükbe meglátogatni azokat, kik életet adtak nekik. Óh, nem így a lányok! Ha férjhez megyünk is s ha még úgy szeretjük is férjünket, visszasír a szívünk a szülői házhoz. Ha egy helységben laktok, minden nap haza szaladunk, ha messze visz a férjünk, még több szeretettel, gyöngédséggel vesszük körül a férjünket, csak azért, hogy minél többször — haza vigyen.

Hallom édes apa, hogy nagyon készülök a keresztelőmre. Az egyik szobát teljesen kiürítették, csakhogy elférjen benne a sok vendég. . . . Köszönöm, de én nem kívántam, hogy ily nagyon megtiszteljete. Minek az a nagy költség? Éppen háromszöteig kaphattam volna szép ruhát (még a babáimnak is) a

keresztelő költségéből. Ó apa, apa! te nem tudsz spórolni. Na, majd megtanítalak én, a mama segítségével! Mert én spórolós leszek ám. Éppenmint a mamám.

Most már jó éjt. Küldd be a dadát, szeretnék megvacsorálni s elaludni. Na lám már 9 óra. A viszontlátásig — éjfélkor!

Székely Huszár.

Egy óhajom . . .

Egy óhajom teljesítsd:
Könyörögtem, esdekeltem;
És te mégse teljesítéd,
Megalázád, szegyenitéd,
Úgy is megalázott lelke.

Volt szíved azt megtagadni
Gúnyos ajkkal s vállat vonva,
Mire évek óta vágyom,
Mi egyetlen boldogságom
S téled áldozat se volna.

Gúnyos szódra nem felelve,
Támolyogtam ki az éjbe,
Lehorgasztott fővel járva
Csillagatlan éjszakába,
Kódtakarta erdő-mélybe.

Mért nem sirtam? szememből
Könyvpatkok mért nem töittek?
A torkomban mi akadt meg?
Az agyamban mi rekedt meg?
A szívemben óh mi tört meg?

Palágyi Lajos.

A kitagadottak.

Irta Vértési Gyula.

A Pompes des Funnëbres emberei szögeznek a czimereket a gyászposztóval bevont falakra. A három sávolyos mezőkön délcegen állnak a török fejet tartó hősök, a büszke daliás alakok — a ravatalon pedig ott fekszik halványan, beesett arccsal, díszes fekete szalonnakabátjában a daliás ösök utolsó ivadéka.

És eljönnek a ravatalhoz a suhogó selyembe öltözött elegáns hölgyek, a rendjeles gavallérok, komoly méltóság-teljes arccsal térdelnek le, s morzsolnak el egy imát a megboldogultért, ha ugyan akkor is nem arról gondolkoznak, hogy fekete selyemruhájok kifogástalannul áll-e, vagy hogy mikor lehet kilátásuk megint egy új rendjelre.

A gyászolókat ellepi a részvétet kifejezők egész raja, s azok látszólag megindulva végig is hallgatják őket, s a sablonszerű meleg kézszerítések sem maradnak el.

Mikor azután magukra maradnak, bizalmas meghittséggel kezdenek el beszélgetni az elhúnyt végrendeletéről. Vajjon hogy osztotta meg az öreg a vagyont. A Nusi grófnak átkozottul jól fog esni az a kis örökség, mert Rizenbaum nem igen hajlandó már a váltóit prolengálni. Ákos pedig már régóta ígérgeti a kis Paulinának, hogy mihelyest meghal az öreg nagybácsi, megveszi neki az új négyes fogatot, s a kedves fiatal úr amint elgondolja azokat a várható tüzes és forró esőket, amelyek-

kel minden valószínűség szerint viszonyozni fogja a kis énekesnő áldozatkész-ségét — nagyokat, nagyokat csettetget a nyelvével.

— Ma foi — nagyszerrü lesz . . . .

Melanie komtesz pedig arra gondol, hogy a kedves oncle pénzéből a jövő farsangra mennyi szép új ruhára fog telni — s ha elgondolja a hódításokat, melyeket az új ruhákban fog tehetni — kezd részvétet érezni az öreg úr iránt, s megbocsátja még azt a vele szemben elkövetett nagy bünt is, hogy hamarabb nem halt meg.

Egyszerre csak valamelyikük egy nagyon kellemetlen témát hoz fel.

Hátha az öreg úr leánya részt követel magának. Elkergette ugyan a házá-tól, mikor azzal a rongyos hivatalnokkal viszonyt kezdett, s ki is tagadta, de hát elvégre mégis csak leánya. s talán volna valami joga . . . .

Ákos gróf büszkén húz elő a zsebéből egy irást, s elkezd olvasni. A leány lemondási oklevele — minden jogáról lemond — nem követel magának egy fityinet sem.

„Atyám akarta, hogy így legyen, legyen megtartva az ő akarata“, — szól az utolsó rész.

— És mibe került ez az irás? — kérdi Nusi gróf.

— Semmibe.

— Ah bravó, hát büszke a kicsike — persze az olyan filiszterek nem is tudnák, hová tenni a pénzüket. De mégis derék — egy pár száz forintot mégis jó lenne neki oda csúsztatni valahogy. Tudjátok úgy, hogy meg ne sértsük vele. Hallom, hogy nem a legfényesebben élnek . . . .

És míg az oldalszobában folyt a családi tanács, a ravatal előtt ott térdelt egy magas, sápadt arcú asszony, s csókolta a halott hideg arcát, s könnyeivel borította el a barázdás, ráncos arcot.

Háta megett egy magas fiu állott, félig gyermek, félig ifju. Daczos, büszke tekintettel nézett a sápadtfényű gyertyalángokba — a komor gyászdiszításokra — s mikor pillantása a halott arcára tévedt, idegesen, izgatottan harapta össze az ajkait.

— Hát te meg se könnyezed a nagyapádat? — kérdi az anya szomorúan.

— Aki téged anyám megbántott, azt én nem szerethetem.

A nő lerogy újra a ravatalra, s fuldokolva zokogja:

— Bocsáss meg neki.

S mintha a halott ajka megmozdulna s halk hangon suttogná:

— Nem ismerlek, sem téged, sem őt.

A hideg, fagyos büszke arc valóban azt fejezi ki:

— Nem ismerlek, nem ismerlek . . .

A szomszéd szoba ajtaja halkán megnyílik s kilép Ákos gróf.

Lassan, csendesen a fiu háta megélopódzik.

— Te Jenő, fogl csak, neked egy kis zsebpénz — mondja neki, s a markába nyom egy csomó bankjegyet.

A fiu elvörösödik, majd elsápad, ajka remeg az izgatottságtól, s szeme vadul villog, mikor oda dobja a százas bankjegyeket az Ákos arczába. Azután lehajlik az anyjához, szeliden felemei, s büszke, daczos hangon mondja:

— Menjünk anyám, mert még azt hiszik, hogy koldulni jöttünk . . . .

Ákos gróf bámulva néz utánok, s lassan mormogja magában:

— Ma foi — egész gavallér — kár, hogy csak egyszerűen Helmer — egy gróf Hárshalmi se csinálhatta volna gentlemanlikkebben. De máskülönbön számár.

kupoláján egy broncból öntött géniusz alakja lebeg, kezében az örök élet jelvényeivel s a polgári erény koszorújával. E szobrot Kiss György mintázta és Schlick öntötte. Ez volt az első ércöntés hazánkban. A renaissance stílusban épült mauzoleum magassága 27 méter, szélessége 5 1/2 méter. Belül, a főajtónak háttal fekszik a diszkoporsó, mely Strobl Alajos műve s melyet más alkalommal szintén bemutattunk.

Orvosi tanácsadó.

(A mítesszerek ellen.)

Szép olvasónőink (mert természetes, hogy szépek) bizonyára boszankodnak, ha a tükörbe nézve (mert megteszik ezt is) arcukon vagy legalább is orrocájukon apró fekete foltokat vesznek észre, melyeknek gyűlölt neve „mitesszer“. Mennyi könnyet hullattak már e gono-

A LIBUSKÁK. Tölgyesy Arthur festménye után.

A Deák-mauzoleum.

Tizenegy esztendeig pihent a haza bőle a Bathiány-mauzoleumban, mignem 1887-ben elhelyezték a drága tetemetek a nagyszerű mauzoleumban, mely G e r s t e r Kálmán pályanyertes tervezete szerint készült s mely a budapesti kerepesi-uti temetőnek legfőbb ékessége. A mauzoleum két méter magas, huszonnégy méter széles és ugyanoly hosszú terraszalaku építményen nyugszik, melyre mind a négy oldalról 12 lépcsőfokon lehet följutni. A mauzoleum

szok miatt, mennyi szert próbáltak ellenök s mind hiába! Mert bizony a lapokban nagy hü-hóval s reklammal hirdetett szerek mint „N. N. doctor leánya által készített csalhatatlan szer a mítesszerek ellen“ vagy: „500 drb aranyat adok annak, ki e kenőcs használata után még egy mítesszert bir felmutatni“, nem érnek semmit; megelégszünk, ha nem ártnak. Búsultak ezen már az őseink is (már mint a nőőseink) s a kérdések által sarokba szorított régi doktor bácsik ellenök egy noha nem biztos, de mindenesetre kellemes és édes kurát

ajánlottak. Ők ugyanis a mítesszereket apró férgeknek tekintették, melyek a test porusaiba befurakodtak így tehát ha az ember mézzel kené be az arcát, a nyálának kukaczkok ki dugják fejüket, hogy megkóstolják az édes-séget s ekkor könnyű dolog azokat borotvával szépen lekaparni! Mai nap azonban tudjuk, hogy az apró fekete pontok nem férgek fejcskéi, hanem bedugult faggyu- s verejték-mirigyek, melyek kiszabadítására némelyek igen jól használhatják a hideg vízzel s duva fonott keztyűvel való erős dörzsölést, másoknak meg éppen ez ártalmas. Ezért a legjobb egy biztos szer feltalálásig, a felgyülemlett port és fagygyut kinyomni, még pedig vagy órákuls segítségével vagy tisztára mosott dezinficiált kezünkkel. Tény, hogy az eltűntek helyibe sok más lép, de akkor legfőkébb újra hozzá fogunk a szizifusi munkához.

Ágai Béla.

A boldog ifjuság...

A boldog ifjuság hevében,
Mikor még pezsgve forrt a vérem,
Sohsem keresve semmi bért
Rajongtam a dalért.

Ha szárnya kel majd énekennek
S mihez az ifju felve kezdett,
Ha majd elérve lesz a cél,
Ez lesz a pályabér!

A boldog ifjuság korában
Terhet nem érte még a vállam,
Lelkem dalolva fent lakott
Keresve fényt, napot.

S most meghuzódik lent a porban,
Hol szívemen ezernyi gond van;
Célom még messze, messze vár
S közelg már a halál!...

Lévay Mihály.

Mezön.

Járok-kelek illatos zöld mezőben
Tarka lepkék kergetőznek előttem
Rá borúlnak utamra a virágok,
Virágok,
Rózsás színben látom most a világot!

Örömömben megifjodik a lelkem,
Búbánatom egy cseppig elfelejtem!
Madár dalol, madár csapong fölöttem,
Fölöttem,
Szívem fürdik, kéjeleg az örömben.

Panaszlásra nem nyílik most az ajkam,
Pedig a bút utitársul fogadtam,
Magam jártam, ő jött csupán énvelem,
Énvelem,
Azért hangzott fájón az én énekem.

Hej de mostan kely terem a szívemben,
Jól esik a bútól, bajtól pihennem!
Hisz a sorsom úgy is nehéz küzdelem,
Küzdelem,
A nap terhet viselhetem, tűrhetem.

Járok-kelek illatos zöld mezőben,
Tarka lepkék kergetőznek előttem
Tarka lepke az én kelő reményem,
Reményem,
Boldogságom virulását hátha én is megérem?

Lévay Mihály.

A libuskák.

Tölgyessy Arthur, a jeles tájkép festő egy bájos idillikus festményének hű másolatát mutatjuk be az előző oldalon. Aranyos, kedves kis kép ez, a mint a kis lány libuskái után maga is bemegy a tóba s meg üröszi lábacskáit. Szinte meglátszik rajta, hogy e'inte felve lépett a tóba, mignem aztán fölbátortotta a libuskák példája. Majd ő sem hal a tóba, ha a libuskák nem. Hisz ő már nem is olyan kis lány vagy mi. Persze hogy nem az!

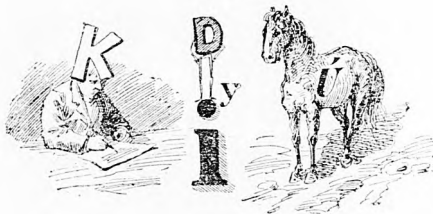

Képtalányok.

I.

II.

Számrejtvény.

85, 24, 18, 9, 24, 8, 10. Híres római császár.
15, 51, 73, 49, 6. Ez meg Macedóni királya volt.
30, 27, 41, 26, 11, 12, 63, 48, 62, 13. Szabadságharcunk egyik kimagasló alakja.
28, 56, 32, 74, 46, 70, 7. Az 1889-iki párisi világkiállítás emlékeztető műve.
45, 19, 66, 55, 87, 47. Az ifjukor legbájosabb érzelmek.
24, 82, 80, 5, 1, 24, 21. Mikor még nincs felesége...
59, 61, 17, 88, 20, 38, 37, 16. A baráti erények legszébbje.
19, 39, 82, 29, 3, 26. Fur angos vadállat.
50, 72, 78, 58, 67, 2, 16. Ez meg a komája.
6, 69, 76, 77. Evvel pedig mindkettőt vadászszák.
68, 81, 47, 55. Ez pusztította hazánkat.
4, 27, 76, 54, 78, 40, 75. No de ez is ám!
22, 77, 34, 66, 70. Emlékeztető medve-vadászó hely.
61, 60, 15, 65, 14, 46, 80. A farsangot követi.
23, 79, 13, 41, 29, 3, 64. Ugyanaz.
83, 79, 85, 43. A testező sport egy testülete.
36, 81, 86, 71, 33. Betű az ABC-é végéről.
44, 32, 33, 25, 65, 49, 1. 57.
31, 23, 64, 52, 42, 35. 1-88. Egy magyar népdal első négy verssora.

Szótalány.

Hét betűből áll a nevem,
Lakásom ritka helyt lelem.
Ha említik a nevemet,
Minden ember engem szeret.
Az a baj, hogy csak ott vagyok,
A hol a csomók mind nagyok.
Nevem első négy betűje
Forgalomnak az eszköze;
Vágya ez minden embernek,
Mind gazdagnak, mind szegénynek.
Ha más három betűm veszed,
Ezt minden házban megleled.
Nevem végső két betűje
Egy városnak végveszélye,—
Czipész-mester használ engem,
Meglélsz nála, hidd el nekem.

Az e számban közölt talányok megfejtését a jövő heti számban közöljük.

A magas házak.

Feljön az alföldi paraszt fiával Szent-István napkor Budapestre. Amint kiszállanak a hajóból, a fiu ki még nem volt Budapesten, tágra meresztett szemekkel bámul, miközben azt mondja:

— Anyje, apám, de magas házak!
Mire odavág az öreg:

— Hisz ez semmi, majd mutatok én neked olyan magasat, hogy ha a kéménye füstöl, az angyaloknak könnyezik a szöme.

Orvosi szigorlaton.

Tanár: mikor nyom az ember legtöbbet?
Szigorló: Ha valakinek a tyukszemére hág.

Naivitás.

Tanítóné: Mariska, mondd meg csak kedvesem, hogy hívják azokat a fogakat, a melyek az embernél legutóljára jelentkeznek?
Mariska: hamis fogaknak.

Következtetés.

— Ilyen okos kutyáról el lehet mondani, hogy fél ember.
— Akkor hát te fölérsz két — kutyával.

A. Hogyan, barátom, ma kutya nélkül mégy vadászatra?

B. Igen; mert valahányszor kutyát viszek magammal, mindig agy a fővöm.